

SZARVASI ÚJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság s irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

~~~~~
Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra címzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után 100 szóig . . . . . 2 kr.
Azonfelül . . . . . 1 „

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirderményekért termékek szerint, minden negyszög centiméter után 3 kr. számítottatik. — Állandó hirderményeknél kedvezmény nyújtatik. Hirdetéseket az Arpad, irodalm. és nyomdai intézetbe küldendők.

Válasz „egy szakembernek“ közleményére.

A „Szarvasi Újság“ 29-ik számában a szarvasi társulati magán polgári leányiskolára vonatkozó egy közlemény jelent meg, melyet „egy szakember“ az ez idei vizsgán tett tapasztalatok alapján állít össze, mint vallja, tárgyilagosan. Nem akarom azt itt vitatni, hogy mennyire jogosult lehet valamely intézet működéséről a mértéket csupán a közvizsgájat lefolyásáról szabni, azt egyszerűen a szakértők ítéletére bízom! Eltekintve tehát ettől, ha a szakember feltett szándékát valóban tárgyilagosan be is vállalja, semmi szavam sem lett volna hozzá, még meg is köszöntem volna, hogy a tanügy iránt érdeklődik, s mint hozzáértő jó tanácsokat osztogat az átalakulás nem könnyű feladatával elfoglalt intézetnek. Azonban a dolog nem úgy áll, a szakember kilöki lába alól a tárgyilagosság tisztességes alapját, reáhelyezkedik a par force ócsárlás neki tetsző talajára, és a se nem látom, se nem hallom-féle elbizakodott szerepben nem akarja észrevenni, azt a mi meg van, összehord olyanokat, mik nem tartoznak oda, csak azért, hogy legyen mire rámutatni és mit hibáztatni. Ily eljárás mellett ne esodálkozzék azon, ha oly javaslatok is, melyek a legnemesebb intencióból születetteknek tetszenének különben, elvesztik hitelüket, mit a tanügy érdekében csak sajnálni lehetne, ha nem volnának az intézetnek szinte jóakarói, kik fejlődésének érdekeit melegen ápolják. Nehogy azonban csak állítani és nem egyszermind bizonyítani látszassam, lássuk a szakember állításait egyenként.

Mindenek előtt az a nyilatkozata, hogy „a magyar nyelv és természettanból a feleletek meglepően sikerültek“ valóban lekötelőző, s miután ezekről elismerőleg nyilatkoztak mások is, (egy héttel előbb a „Szarvasi Újság“ maga, s szinte a szakember közleményét megelőzőleg a Békésmegyei Közlöny 70-ik számában egy terjedelmesebb levél, melyre tisztelt olvasóinkat ezennel figyelmeztetjük,) saját érdeklünkben sem akarhatjuk állításának igaz voltát kétségbe vonni. Azonban mit mondjunk mi ahhoz, hogy egy néhány sorral alább a magyar nyelv tanításáról

szóllában azt állítja a szakember „írlygyakorlatokat nem észleltünk.“ Az ember cibámul és nem hisz szemének mikor ezt olvassa. Hát Ön nem hallotta és nem látta azon stilygyakorlatokat, melyek a vizsgán elővételtek? Hivatkozom a jelen volt közönségre, valamint mind azon szülőkre, kiknek gyermekei az intézetben oktatást nyertek, hogy a gyermekeknek stilygyakorlataik bőven voltak és pedig úgy az első, mint a harmadik osztályban.

Folytatólag kifogásolja a szakember a német nyelv tanítását. Hagyján, ő többet kíván a német nyelvből, mint mások. Azonban azt nekünk ne akarja mulasztásul felróvni, ha mi onnyivel megelégszünk, amál kevésbé, mert mi — valaminél más tanfárgynál is mindenütt — úgy itt is az előirt miniszteriális tanterv követelményén nem akartunk alól maradni, hanem ha lehet többet nyújtani. S most lássuk, hogy áll a dolog? Nekünk volt a lefolyt tanévben első osztályunk, melynek előirt tananyagát elvégezni volt kötelességünk. A miniszteriális tanterv az első osztályban még nem írja elő a német nyelv tanítását. Mi pedig az első osztályban is elővettük, mert szükségesnek találtuk azt, tehát kérdem már most, mi itt a mulasztás? Hogy pedig a harmadik osztály a német nyelvben szép előmenetelt tett, azt a szakembernek elvitatni nem engedjük, mert más is tudja azt megítélni, hogy ha a magyar leánykák összefüggő magyar szöveget képesek majdnem hibátlanul németre lefordítani — a miről a közvizsgát megelőző szigorlatokon a bírálónak meggyőződnie alkalma volt —; akkor azok a leánykák a német nyelv tanításában elhanyagolva ninesenek.

Hogy a földrajz és történelem tanítása mennyire sikerült, arról minden perczen kész felvilágosítást nyújtani a szakembernek egy szakférfi, ki habár társulunknak nem tagja, intézetünkben most nines gyermeke, az ügy iránti érdeklődésből szíves volt e tárgy szigorlatán közreműködni. Azt azonban határozottan visszautasítom, alaptalan ráfogást, hogy Európa földrajzának tanítása a harmadik osztályban elmaradt.

Azon részére a földrajz tanításának, melyet az a tanfőrtől vett elő, kit ön a természettanért kiemelt, el kell mondanom nekem, hogy az az első osztály tantervének teljesen megfelelt, és sikeresen adatott elő. Abban az elmélkedésben, hogy az ó-kor vagy a közép, kor bír-e nagyobb képzőerővel a nőkre nézve: nem akarom a szakembert követni, nincs annak itt helye, csak azt jegyzem meg, hogy növendékeink a világtörténelem minden korából nyernék oktatást és pedig valamivel bővebben, mint azt a polgári iskolai tanterv előírja, ezt pedig önmek sem szabad rossz néven vennie. Abban sem követem a szakembert, hogy a természet három országa közt az állattan, vagy a növény- és ásványtan szolgálhat-e löbb nevelési momentumot, nem tartozik az most ide, itt csak azt állítom ismét, hogy a kombinált osztályrendszerből kifolyólag az állattan a jövő tanévben fog elővételezni, az nekünk ez idén nem volt előírva, a mint arról a tanfelügyelő urnak annak idejében hivatalosan beterveztelt tanterv is tanuskodik.

A természettan előadására nézve nincs kifogása, azonban nem nyugszik meg abban, hanem mert minden áron hibát vagy hiányt keres, úgy tünteti fel a dolgot, mintha nem lennének „kísérletekhez szükséges eszközök”. Szerencsére bizony azok vannak, s ha nem resteli a fáradságot, az intézet helyiségében mindenkor megtekintheti azokat. Még az az észrevétele is felesleges, hogy nem mindenkinek fog kísérletek nélkül úgy sikerülni a magyarázat, mint a most működött tanár urnak, mert hiszen ő is kísérletek mellett tanított, s a mennyiben az eszközökhöz még egyet másit mindig kell beszerezni, az előadó ajánlatára ezidén is lett egynehány darab beszerezve.

Miután a rajztanításra nézve elismeréssel szólt volna a szakember, folytatólag azt mondja, hogy a „melléktantárgyakra” nem terjeszkedik ki. Ily tantárgyakat a miniszteriális tanterv nem ismer, hanem csak kötelező és rendkívüli tantárgyakat, nem tudom mit akar azok alatt érteni? Ha a melléktantárgyak alatt a rendkívüli tantárgyakat érti, akkor értem, hogy azokra nem akar kiterjeszkedni, de a kötelező tantárgyak sorában, annyit legalább illetet volna megemlítenie, hogy a bíralt intézetben a szépírást és éneklést is rendesen tanítottatott.

Hogy a negyedik osztálybeli tanítványok esztendőre miként fogják a feladatot végezni? arra ne legyen a szakembernek gondja, majd elinétzi azt az iskolát fenntartó társulat, ha azon osztálynak megnyitását óhajtja. Annyit itt is megemlíthetek, hogy tényleg a jövő tanévre már választott egy polgári iskolai képesítéssel bíró tanítónőt, ki a feladat megoldásában segédkezet fog nyújtani.

Ha eddig ennyi önkényes ráfogásokkal nem találkozunk volna a szakember közleményében, valóban csak méltánylattal kellene szólnunk azokról, miket az elemi tanítás hiányára vonatkozólag elmondott. „A növendékek legnagyobb része nincs kellőképen elkészítve a polgári iskolára.” Sajnos, hogy ezen tapasztalatra jutottunk mi is. S ezen körülmény fogja kimenteni abbéli eljárásunkat, hogy csak nehezen vettük fel a gyermekeket még ha koruk azt igényelni is látszék oly osztályba, melybe még nem valók, s miután a társulat alapszabályaiban világosan kíván téve, hogy előkészítőelemi osztályokat is felállíthat, ha szükségét látja, s annak ellátására elegendő tanerővel rendelkezik, az olyan növendékeket oda soroztuk.

T Á R S U L A T

Dalok.

ÉJ I CSEND ŰL . . .

Eji csend űl a pihenő föld felett,
Tenger csillag ragyogja be az eget;
Kunni a síkon pasztortűz eg langolva
S piros fenynt hint a csillagos egboltra.

Pasztortűze szívemnek a szerelem,
Langgal eg az ej'el — nappal szüntelen;
S mert szivedig langja soha nem erhet,
Fenynt küldi drága gyöngyöm teneked.

ELHALT A DAL . . .

Elhalt a dal a csalogany ajakan.
Elbuesuzott tolem az en kis babám.
A csalogany zeng még dalt a zöld agon
De a rózsa soha többet nem latam.

Isten veled tiszaparti kis virag,
Messze öllel mar a futó delibab — — —
Öromem is bujdosni ment utánad . . .
Szívembe' csak maga maradt a bánat.

BALOG ISTVÁN.

Egy nő kit a világ elitél.

— Beszély. —

Zlinszky Istvántól.

II. RÉSZ

(Folytatás.)

II.

Az öregek tervökkel földre vonúltak; Pál úr a gazdaság körében szétnézendő távozott; Balázs úr pedig elfoglalá kényelmes zsellyeszékét, — melyben a nap legnagyobb részét tölteni szokta. — s gondolkozott a mulandóságról, melyet nem sokára bekövetkezendőnek óhajtott, s a nősülés örvényeiről, melyet sok esetben még akkor sem kerülhet el az ember, ha annak idejében cselekszi meg, hátha még a férj éveit háromszorozzák a menyecskejét! . . .

Bizony szegény Balázs bátyánkat nagyon megviselte az egy év, mely idő óta boldog féjnek nevezhette volna magát, — legalább is tíz évet rótt vállaira a fiatal menyecske . . .

A mint így üldögél, füstfelleget bocsátgatva öblös tajtpipájából, nyílik az ajtó, s tisztos özvegy menyecskehez illő hajlongások között lép be Piculiné asszonyosság — Balázs ur mákosnéja, — s szót sem várva oda huzott egy széket Balázs úr széke mellé, s abban helyet foglalva, nagyot lélezett, mintha véletlenül valami nagy bajból szabadult volna. ki

Igy történt, hogy az idén a növendékek egy része nem vétetett fel a polgári osztályba, hanem az elemiekben nyert oktatást. Az azonban tévedés a szakember részéről feltenni rólunk, hogy mi az elemi négy osztály feladatás egy év alatt akarnók elvégezni. Bizony mink is csak úgy járunk el, hogy a melyik gyermek ez előkészítőben csak négy év alatt képes az elemiekben annyira jutni, hogy a polgáriba felvétessék, hát akkor csak a négy év leforgása után fog ott felvétetni. Vannak nyilvános iskolák is, hol egy tanteremben 6 osztály tanul, mért ne lehetne nekünk esetleg egy teremben 4 osztályú elemi növendékünk együtt. A szakemberek azonban az fáj, hogy miért nem utasítjuk az ilyeneket vissza; „nincs-e igen jól szervezett és vezetett nyilvános elemi tanodánk? Itt nyilvános tanodáról van szó, nem értjük melyik akar az lenni? Szarvason sok nyilvános elemi tanoda van, melyiket értsük alatta? Mi azt sejtjük, hogy itt talán egy kis tévedés forog fenn, magán tanodákról akart a szakember írni, s ezt az egynéhány ártatlan gyermeket annak számára elhalászni. No már mi ebbe nem avatkozunk, a szülők belátására bizzuk, hogy gyermekeik neveléséről hogyan gondoskodjanak, feltéve, hogy a törvényszabta követelményeknek megfelelnek. Azonban lehetetlen, hogy itt el ne mondjam én is abbéli véleményemet, hogy bizony én is legtöbb megnyugvást találnék abban, ha Szarvas városa felismerve legszentebb érdekeit: valahára gondolkodnék arról, hogy nyilvános rendes iskolái lennének. Felállítana például magyar nyelvű négyosztályú elemi iskolát, és négyosztályú elemi leányiskolát és négyosztályú polgári leányiskolát, összesen 12 külön osztállyal, s ugyan annyi tanerővel. Polgári fiú osko-

láról még álmódolni sem merek, hisz ott megint külön 6 osztály és legalább annyi tanerő kellene a fentálló törvény szerint. De ha városunk anyagi viszonyait tekintve most még nem képes erre, mit csináljunk akkor? Összetett kézzel csak nem fogjuk nézni, hogy gyermekeink minden tanítás nélkül nőjjenek fel, vagy pedig azt csak nem fogja senki kívánhatni tőlünk, hogy oly iskolába adjuk gyermekeinket, melynek előadási nyelvét nem értik. Rendkívüli állapotok ezek, s azért segítünk magunkon úgy a hogy lehet. De már csak a szakember sem akarja feltenni rólunk azt, mintha mi ezen rendkívüli állapotba szerelmesek lennénk, kivált ha tekintetbe veszi, hogy ez a rendkívüliség évenként 40—50 forintunkba kerül. Ilyen kényszerű körülmények azok melyek minket magán intézetek felállítására bírnak.

A szakember szemére veti a vezérférfiaknak azt, hogy ők magok teljesebb kiképzés végett gyermekeiket a fővárosba adják, s ezt annak tulajdonítja, hogy ők magok is belátják, hogy ez intézetben a tanítás nem teljes. Hát azt hiszi a szakember, hogy a teljesen rendezett négyosztályú polgári iskola felett már nincs a nőkre nézve magasabb tanintézet? Bizony van például az országos nőképző egyesület nevelő intézetében Budapesten a felső két osztály. Ha tehát valaki a jövőben ezen osztályok valamelyikébe küldi fel gyermekét, a ki a polgári négy osztályt elvégezte, azt a szakember órvül fogja felhasználni arra, hogy a polgári iskola életrevalósága ellen keljen ki? Ez furesa logica lenne! Ha tehát a múltban valamelyikünk gyermekét a fővárosba küldte, az onnan történt, hogy gyermekét még tovább képezni óhajtotta.

A mit a szakember a társulatról, az alapítványokról s nem tudom én még miről elmond, ahhoz

— Azonnal küldök a feleségem után édes hugom, — szólt Balázs úr, s a esengelyű zsinórja után nyult, ámde a hájos özvegy korától nem várt gyorsasággal ugrott fel, s ragadá meg a esengelyű szalagot.

— Világért sem drága urambátyám! éppen így jó, szeretem, ha egyedül vagyunk, magam akartam így, mert jól látam, hogy Vilna hugom asszony szeretetre méltó rokonával hosszas sötára indult a hegyek felé. . . . Nagy szörnyűség esn a gy dolgokat akarok kedves urambátyámnak felfedezni, ha ugyan szíves lesz meghallgatni.

— Vajjon mit akarhat ez a falu szája? . . . gondolá a karó közé szorult szegény öreg, — szolgálatára állok édes hugom, ha nagyon hosszas nem lesz, — tévé hozzá fenhangon, — mert ez esetben kérem kell, hogy szíveskedjék más időt választani, — mert —

— Rövid, nagyon rövid lesznek!

— Kérem tehát. — Jaj! sohajtá Balázs úr, mi lesz ebből, s mikor lesz vége?!

Piculiné asszonyság leoldá a la Pompadour kalapját, nagy kendőjét, s egyet fohászokodva, így kezdé szörnyűséges beszédét:

— Midenek előtt a multra kell kissé vissza térnem, ne-hogy drága urambátyám félremagyarázza tetteimet, melyet el-követendő vagyok.

— Jaj nekem! sohajtá Balázs úr, — csak nagyon mesz-sze ne menjen vissza édes hugom, — tévé hozzá fenhangon.

— Csak leány-koromig! . . . . Oh boldog idők! elszorul szívem, ha e napokra visszagondolok! Emlékszik-e még drága urambátyám az ifjúkori szép napokra, emlékszik-e

még a gyönyörű bálokra, az ekuszó- és galoppra, melyeket mi azokban együtt lejtettünk? . . . Emlékszik-e még azon esetre midőn — oh még most is pirulok kimondani, azon esetre — mondom, — midőn . . . . midőn szerelmem meg-vallá, s én arra oly félve rebegtem az „igent”? . . .

— Ki emlékeznék arra édes hugom, régen, nagyon régen volt az! . . . .

— De a rossz nyelvek megirigyelték tőlem a boldogságot, — folytatá Piculiné, figyelembe sem véve az udvariátlan in-termezzót; — s nekem nem jutlatott a szerenese, kedves, drága urambátyámat boldogítani. . . .

— Hála néked azért istenem! . . sohajtá Balázs úr.

— De én tudom, folytatá a bánatos özvegy, — hogy kedves urambátyám szíve is megérzé a szakadást melyet köz-tünk előidézték, mert hiszen — talán nem esalódom, hogy — eddigi nőtlenségének más oka nem is vala, mint a vélt esalódás miatti fájdalom, s megtört hit a női erőnyekben?

— Oh sok esetben igazat kell adnom urambátyámnak, mert bizony a világ rossz; én ugyan gondolatban sem szeg-tem meg feledhellen Piculinának tett eskümet, de még sem menthetem nememet, oh mert rossz a világ, nagyon rossz! . . . Elmúltak azon idők, midőn a női virtus volt a fő, a mit a házasulandó ifju keresett; hol vannak az idők, mi-dőn a leány akkor is fülíg pirult, ha férfi testvérét kelle megesókolnia? s midőn az asszony még édes atyját is csak férje jelenlétében mertte megesókolni? . . . Oh eltűntek örökre! . .

— De mit akar mind ezekkel édes hugom, talán nem, hiszen. . . . .

— Oh korántsem drága urambátyám! egészen más dol-log az, kérem legyen még csak egy kevés türelemmel, azonnal

nekem nincs semmi szavam. Majd elfogják ők a magokét mondani.

A mi végre a teendők formulázott négy pontját illeti, arra nézve meg kell jegyezni, hogy ezeknek közlése a szakember részéről, csak akkor lett volna indokolt, ha van alkalma meggyőződni arról, hogy az intézet felügyelősége nem azok szerint járt el. Legyen azonban megnyugodva, hogy minnk ismerjük kötelelességeinket.

Mi a magát „szakembernek” valló ur egész közleményéből azt vettük ki, hogy főtörékvése oda irányul, hogy a társulat intézetének polgári jellegét megtámadja. Hogy mi indokok bírták őt erre, arról számoljon ő önönmagának, de szemben azon törékvéssel tartozunk azt kijelenteni, hogy akár mint társulat, akár mint intézet törvényes létjoggal bívunk, melyet a „szakembernek” nem szabad kétségbe vonni.

Emyí az, mit a szakember ráfogásainak megezáfolására közleni kötelelességemnek tartottam. Így ismerem a szarvasi művelt közönséget, hogy sokkal higgadtabban gondolkodik, mintsem hogy valakinek benne bizonyított s be sem is bizonyítható állításait készpénzül fogadja. Meg lehetnek az érdeklétt szülők s a tanúgy nemes barátai nyugodva, hogy a társulat intézetében gyermekeik lelkiismeretes kezekre vannak bízva, hogy intenzióink nemes, különben úgy hiszem, hogy arról eléggé tanuskodik már az a körülmény is, hogy az intézet immár tíz éven át élte diésekedhetik a szülők megelégedő bizalmával.

Egy érdeklétt.

készülök. — A napokban egy délután kiesalt a kellemes idő s kedves urambátyám szép kertjébe jövék rövid sétára: s így a mint a lugashoz vezető úton megyek, elmerülve a szép gondolatokba, hogy mily boldogító perczeket élvezhettem volna én e kert hűs bokrai alatt, ha a rossz nyelvek meg nem semmisítik legszebb reményeimet. — Oh ha e napokra visszagondolok, hőnnyeimel visszatartanom lehetetlen . . . .

— Vajjon mit akar ez a szerencsétlen? — okoskodék Balázs úr,

. . . A mint így gondolatomban elmélkedve megyek, hangok ütök meg fülcimet: figyelni kezdtem. — mert miért tagadnám, én is kíváncsi vagyok, mint minden asszony! s a suttogva ejtett szavakból kivághatom a szeretőlek „imádlak” szavakat, és — oh pírulva kell kimondanom. — világosan hallám a forró csókok ozuppamását! . . . Azt hívém hogy kedves urambátyám és szeretőre méltó neje óvazik ott a házasság boldog perczait, azért is visszafordultam, nehogy boldogságukat háborítsam, s ime alig haladok negyven-ötven lépést, midőn hátratekinték e s a k u g y v é l e t l o n ü l és a lugashól kiköt látok kilépni? ah, mit gondol kedves urambátyám kiköt? . . . .

— Hm! hát kit mást, mint a kertészemet és póm szobaleányt, kik rég szeretik egymást, s még ez évben, összedjúk őket . . . .

— Oh! . . . koránsem! . . . a kilépőkben Sándor ösesemet és . . .

— És? . . .

— És — Vilma hugomat ismerém fel! . . .

— Hazugság! . . . rágalom! . . . ugrott fel Balázs úr, s keves volt, hogy Piculné asszonyság iránt a leglovagiattla-

CSARNOK.

BÉKÉSMEGYEI KÖVETI UTASÍTÁSOK 1849. BÓL.

— Művelődéstörténelmi adatok. —

Közi: SIPOS SOMA.

(Vége.)

Mennyire közeledek volna már a hazában is az érdekeltek ha e fékező viszony megszűntetik! mennyivel ébredtebb volna a szorgalom, ha nagyobb kör adatik mozgásának! mert a cselekvő erőnek fővezetője a munka, ez pedig kellő számu népesedést feltételez. De a népesedésnek egyik főakadálya épen az, hogy a nemellenek azon földekre lévén szorítva, mik közelebből élelmükre rendelvük, semmi más ingatlant tulajdonilag nem bírhatnak, holott sok föld van még e hazában, mely munkás kezekre vár, s népesítés által gyarapítani fogná az annyira gyenge természet erőit. E tekintetben tehát az átalakulás a kiváltóságos osztály saját haszna miatt is annyival sürgetőbb; mert a polgári s jobbágyi birtok becsét mind inkább emeli a szabad verseny, mely szerint osztályi különbség nélkül bár ki is hozzájok juthat — a nemesi birtok pedig azonkívül, hogy több rendű bonyolodásokkal jár, éven a bírhatás szorított joga miatt aránylag súlyedni fog értékében. És ez okból jelen kérdést is azok közzé sorozza a választmány, miknek igazság és szükség szerint elintézését az idő fokokként mind inkább kívánja; s utasításul vélué adandónak követ uraknak, hogy a nem nemesek bírhatási jogát telhetőleg szorgalmazván: e részben is cselekvőleg járuljanak a közszorgalom terjedtebb kifejtéséhez, is tegyék azt, mit a hon emelése kíván, s helyesen fel-fogott érdekei követelnek.

Ime az önálló magyar bank a többi kívánatos anyagi reformok során már ez időben élénk ohaját képezte a

nabb lépést nem teszi meg, de pár percz alatt erőt vett felindulásán, s a megrémült asszonyságot ismétli leülésre kérve így szól:

— Hiszen édes hugom ők oly közel rokonok, miszerint szeretőik nem csak szabad, de kell is egymást, s hogy esőkolódnak? — Nő ha az a csók csak rokon a vagy baráti közöttük, nem tudom mi rosszat láthatnék abban én, vagy a más dolgára nagyon is figyelmes világ? . . .

Nagy megerőtetésébe került a szegény öreg urnak valódi érzelmét, fellázadt lelkének háborgásait a fahnyelve előtt elpalástolni, de tudott erőt venni önmagán, és neje s ön hírnevét legalább ő ovakodott még mélyebb alá-ásni.

De az élő krónika meg most sem nyugodott: jól látta a szegény öreg lelki szenvedését, de még feljebb akarta a szenvedést fokozni; hosszút kellett állnia azért, hogy Balázs urat — ki után ő veté ki másodizben is a hálót, — szerinte elhalásztta a gyermek leány előle!

— Nagyon szép az urambátyám philosophiája. — folytatá tehát tovább, — de gondolja csak jól meg: mire fog ez előbb utóbb vezetni? — Urambátyám nem fiatal már, s neje már nem gyermek! Bizony-bizony jobb lett volna más nőt boldogítani, s ez által viszont boldogságot eszközölni önmaga részére! . . . Mi lesz a vége megtudnám jósolni de . . . .

— De kövesse meg magát hugomasszony — pattant fel a kintott öreg — s az én család dolgaimba ne avatkozzék, s kikerem magamnak többé e ház küszöbét állépní, mert! . . . Most ajánlom magamat! . . . S Balázs úr sokkal könnyebbent mint hinni mernők, ugrott fel, s hagyta magára a mosolygó

tisztán látó hazafiaknak. Érdekes tudni, hogy megyénk e részben is a kezdeményezők sorában állt. — Az itt bemutatott követi utasítások során nem csekély érdekünk tartjuk végül közölni a zsidók emancipációjára vonatkozó passzust, mely a következő:

„Zsidók ügyében. Azokat, kik a zsidók ügyében a mult országgyűlés alatt törvény által határozottak, a kor kívánatának még elegendőleg megfelelőeknek a küldöttség nem találván, továbbá is meghagyandónak vé'né követ uraknak, hogy az elöbbeni országgyűlésnek e részben megszakadt fonalát követve az izraelitáknak az ország egyéb nem nemes lakosai által gyakorolt minden polgári jogokban egyenlően részesítettését és különösen a türelmi teher alóli kimenekülését ezen országgyűlésen is hathatósan szorgalmazzák.“

Ez utasítás is fényesen igazolja megyénk közönségének humanus lelkületét, mely vonás általában föllelhető az akkor uralkodó eszmék lényegében, s mely legszebben, mint eszme már az ez évi követi utasításokban, s mint tény a valóságban 1848-ban, a jobbágyság megszüntetése tárgyban hozott törvény-cikkben nyilvánult.

H I R E K.

— **Fölvívás.** A szarvasi kaszinó-egylet könyvtáránál előbbi évekről eredő hiányok merülvén föl, a könyvtárvizsgálattal megbízott küldöttség nevében Szarvas városa és vidéke olvasó közönségét teljes tisztelettel arra kérem, hogy netán bárminő uton kezeihez került, de sejtethetleg a kaszinó tulajdonát képező egyeleti könyveket f. évi július 31-kéig az egyelet könyvtárába beszolgáltathatni sziveskedjék — ez által is módot szolgáltatván arra, hogy a közmívelődés eme eszköze, a könyvtár,

daemont, ki eljött a konkolyt még inkább ellinteni a szegény öregnek a nélkül is gyanús szívébe . . .

Piculiné asszonyosság nagyot kacagott, s a kielégítő bosszú édes érzetével távozott.

* * *

Sándor és Vilma gondtalanul dobálták ezalatt az apró kövecseket a kertí tó síma tükrére, s nagyot kacagtak, midőn a síma kövecses többszörös ugrálás után alá merült.

Valóban mindkettő oly vidor gyermekes vala, miszerint ki sem nézhette azon utógondolat nélkül, hogy ezek — boldog szerelmesek!

És a kik ezt gondolták, nem is esalódtak.

De Vilma tudott uralkodni szenvedélyén, s Sándort is tudá léken tartani. Soha sem feledkezett meg a férj iránti tartozó tiszteletéről, de a világ -- a rossz világ! -- ezt himni nem akará! mi, kik tanúi valánk a lugosí je'netnek, tudjuk, hogy a viszony e két gyermek között eddig nem több mint — testvéri.

* * *

Szegény öreg férj esalotva hívé magát, s mi több, háza jó hírneve a világ rágalmainak kitéve! Ezt elviselni alig volt képes . . .

Ott ült most is kényelmes zselyeszékében, de az öblös tajtpipa nem boesátgatá az illatos esetneki bodor füstjét, ott pihent leboesátva a szék mellett. — Az öreg urat e néhány óra jobban megtöré, mint az ötven év, mely vállaira nehezült! Az a lelki kín, az a sajgó fájdalom, mi keblében dült, megsemmisítéssel fenyegeté az évek által a nélkül is megtört testet.

Csalódni abban, ki nekie mindene volt; kiért mindent

rendeztetvén, a fokozodó igényekhez mértén jövőre még inkább kielégithesse a művelt s olvasni szerető közönséget. Konez Zsigmond s. k. mint küldöttségi elnök. Reméljük, hogy e felhívásnak, mely közmívelődési érdekekkel függ össze, kellő fogadtatása lesz.

— **A folyamviszonyainkat** tanulmányozó külföldi szakértők a napokban tanulmányi utjokat vidékünk felé veszik s mint eddigelé megállapított a Körös mentét legalább Gyomaig megtékitik: kilátásba van helyezve azonban az is, hogy Körözsünk utját egész Csongrádig átvizsgálják, mely esetben a jeles tudósok városunkat is meglátogatják. Mint értesülénk gondoskodva van kellő fogadtatásukról úgy a hatóságí, mint folyamszabályozási közegeink részéről, kik egyébként a szakértőknek gyomaí fogadtatásánál is részt veendenek.

— **A kákafoki és halásztelki** gáttársulatok mérnöki állomására Nagy Antal b.-gyulai jeles képzettségű mérnök ur is beadta pályázatát, ki különösen a víz-mérnöki szakmában elismert tehetség. minélfogva megválasztatása az illető társulatokra nézve valódi nyereséggel járna

— **Nyilatkozat.** A „Szarvasi Ujság“ július 20-iki számába adtam be egy cikket, a helybeli polgári magán leánytanodáról. Mikor a lap kezéimbe került, vettem észre, hogy tollhába következőben egy jelentékeny pont kimaradt, melyet az igazság érdekében kötelességemnek tartok helyre igazítani. A magyar nyelvről szólva, említém, hogy a második osztályban a magyar írálygyakorlatok hiányoztak; de kimaradt miszerint a harmadik osztálybeliek magyar munkái úgy a tanítványok szorgalma mint a vezető tanárnak szakavatott buzgalmaról tanuskodnak. Fájdalom e hibát annál is inkább, mivel ez által igen tisztelt Mihályfy József tanár ur s tisztársam iránt mulasztást követtem el. Szendy György.

— **Uj találmány.** Vitális Pál szarvasi kovács mester két új gépet talált fel, az egyik gátemelő, a másik esatorna ásó

tudott volna áldozni, csak jó hírnevét, háza becsületét nem! . . . és esalotni azok által, kiket ő boldogítani akart, oh ez iszonyú, ez elviselhetlen érzés volt! . . .

Balázs úr két kezébe hajtott fível ült ott, és zokogott.

E percben lépett be a két gyermek, vidoran, nem sejtve a mi itt az távollétök alatt végbe ment.

A mint Vilma meglátta férjét ott ülni, két kezére hajtott fível, azt hívé, hogy az álom lépé meg; esendesen oda lopódzott széke mögé, s megcsókolá az ősz fejét, mire az öreg mintegy álomból ébredve tekintett hátra, s megdöbbsent a kedves — a neki annyira kedves nő látására.

— Atyusom mi bajod? — kérdé Vilma, midőn férje könnyes szeméit, feldú't arcát látá.

— Egy kis változás — felelé az öreg — hagyjatok magamra.

— Mit gondolsz édesem, egyedül hagyni tégedet ily állapotban; — Sándor küldj azonnal orvosért!

— Nincs szükségem rá, legyetek nyugodtan, az én bajomon orvos nem segíthet . . . hagyjatok egyedül, ez minden mire kérék, s mivel bajomat enyhíthetitek.

Sándor és Vilma aggódva távoztak, az öreg pedig esendes léptekkel indult szobája felé, hová bezárta magát.

Sokáig járkált föl és le, s önmagával beszélgetve állt meg gyakorta egyik vagy másik esaládi arekép előtt, melyek hívolag látszottak felé integetni.

A szoba fő részén két arekép, művészi mindkettő. — gyönyörű aranykeretben; az egyik egy patriarehális öreg ura, a másik egy kedves, mosolygó nőt ábrázolt; ezek valának

gép. Mindkettőt bemutatta rajzban és mintában a közm. és közl. miniszteriumnak segélyt és privilégiumot kérve, de onnan a békésm. gazdasági egyesülethez utasították. Azért az illető közelébb fölkereste Beliczei István főispán urat, mint a nevezett egyesület elnökét, hogy vizsgálta meg gépeit. A főispán ur egy öttagu bizottságra bízta a gépek megtekintését. E gőzerőre alkalmazható gépek nagy szabású alkotmányok. A csatornaásó gép hossza a kivitelben 16, szélessége 6 öl. Abból áll, hogy egy négy koesi álványon nyugvó, gőzerővel mozgásba hozott tengely 4 koesit huz fel vas síneken a kiásandó mélységből. A géphez 62 ember kell. Naponként 12 órai munkával 150 köb öl földet hord fel a kiásandó esatornából. A gátemelő gép hasonló szerkezetű, csak valamivel kisebb. Rendeltetése az volna, hogy munka és költség megtakarításával meglevő gátakat lehessen vele megmagasítani. Szintén kerekéken nyugszik, hogy egyik helyről a másikkra legyen szállítható s 68 ember segédletével 140 köb földet tölt fel. — A kiküldött bíráló bizottság nem mondhatott ítéletet a gépek felett, mert a modellek nem voltak tökéletesen kivíve, és a tervező nem nyújtott be pontos számításokat, melyek nélkül pedig a kézi és gépmunka között párhuzamot vonni lehetetlen; azért csak utasítást adott az illetőnek, hogy készítse modelljét újból, és a gazd. egyesület pénztárából 20 forint segélyt szavazott meg neki.

— **Nyilatkozat.** A szarvasi polgári leány-iskolát fenntartó társulat választmánya, a „Szarvasi Ujság“ című lap f. évi 29-ik számában „Egy szakember aláírással közölt ezikk azon kitételeit, melyek a 227-ik lap első rovatában, a t a n i t v á n y o k felvételére; s ugyanazon lap másik rovatában az alapítványozás indokai azok kezelése s azok sorsára vonatkozólag elmondtnak, — mint rossz akaratú tényferdítéseket és szándékos ráfogásokat ezennel ünnepélyesen visszautat-

Balázs úr szülői. E két kép előtt állt leghosszasabban s beszélgetett hozzájuk.

— Nemsokára én is ott leszek, ahol ti vagytok, talán jobb lesz nekem is ott? Jó atyám te fenyegetni látszol, ugy-e rosszul tevém, hogy elébb nem nősültem? ugy-e neheztelsz, hogy esaládunk ősi nevét siromba viszem le?...

Azután leült íróasztalához, s írt egészen éjfélig; midőn a két levéllel kész lőn, lezárta az egyiket öt nagy, a másikat egy kisebb pecséttel, az elsőre csak egy szót, a másodikra ezt írta: „Szeretett nőmnek.“ — s azután nyugalomra indult.

Midőn neje alvókájához ért, halkitá lépteit, s lábujhegyen lépett be: ott feküdt, s mosolyogva álmodott a szép gyermek hófehér párnái között. Balázs úr megigazítá az éji lámpát s oda lépett neje ágyához, s hosszasan merengett annak angyalszelid arcán.

— E nő nem lehet bűnös; — mondá félig hallhatóan, — e nő ártatlan. . . . S ha bűnös volna is, ha megfélekedezett volna is a tartozó tiszteletéről, vehetném-e neki rossz néven én, a testben lélekben összetört aggastyán? . . . Nem, nem! . . . Egyedül én vagyok itt a bűnös; nem szabad lett volna e gyermeket ronesolt életemhez kötnöm, hiszen ő még alig álmodott az életről; hiszen ő még alig tudá, mi a szerelem; s érezhető-e ezt irányomban, ki inkább atyja leheték? nem, nem.

És lehajolt hozzá; és megesőkölá a bársony pulha kis kezét, azután a rózsa arcot, a pilhegő hókebelt, és ismét a hókezel, s azután pár ragyogó könnyyel szemében, esendesen mint jött, távozott.

Csokai Csokássy Balázs urat regge're halva lelték ágyában.

(Vége köv.)

sitja. — Egyszersmind kinyilatkoztatja a választmány, hogy a társulat a lefolyt tanévben is, az iskola szellemi vezetésével; valamint az alkalmazott tanerők működésével, nekülönben a növendékeknek a tantervbe felvett tantárgyakból a cenzurán és a közvizsgán tett értelmes és szabatos feleleteik által tanúsított szép haladásuk eredményével teljesen meg volt elégedve, és ezen meglegedésének f. év s hó 13-án tartott közgyűlésén jegyzőkönyvileg adott kifejezést, és itt most ezennel nyilvánosan is kifejezést ad. Kelt a szarvasi polgári leányiskolát fenntartó társulatnak 1879. év július 25-én tartott választmányi üléséből. Kontár József, t. elnök. Janesovics Imre, társ. jegyző. *)

) Midőn e nyilatkozatnak a t. intézeti választmány kívánságára lapunkban helyet adunk: egyszersmind — utalással a hivatolt kitételekre — lapunk érdekében kijelentjük, hogy, noha a czáfolatnak s ellennyilatkozatoknak jogsultsága el en szavunk nincs, sőt azokat a tárgyilagossággal igazság érdekében kiváratosaknak tartjuk: ama közleményt az irodalmi és társadalmi illem határain belül állónak tekintők és tekintjük, mely az intézet erkölcsi reputációját egyáltalában nem érinti, miné fogva ezen nyilatkozatnak ama feltevésében, mintha a hivatolt cikkben az egyéni rosszakaratnak helye lenne, magunk részéről nem osztozunk.

Szerk.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos SIPOS-SOMA.

Bérbeadó bolt és lakrész.

Alólirotttnak a belső piacztéren, a legélénkebb közlekedési helyen levő házában egy **tágas bolti-helyiség**, azonkívül **egy szoba**, **egy kamra** és **egy pincze** bérbeadandó. A feltételek alólirotttnál tudhatók meg.

Szarvason, 1879 júliushó

Berger Zsigmond.

r-3

Ház-eladás.

Alólirotttnak **Szarvason**, az izraelita templom közelében lévő 1289. számú **kényelmes lakháza** igen előnyös feltételek mellett **szabad kézből eladó.**

Értekezhetni alólirotttnal Holdmező-Vásárhelyen.

Weinberger Simon.

r-3

Eladó,

Orosházától egy félórányira eső, 130 holdból álló vásárhelyi pusztai birtok a hozzá való gazdasági eszközökkel és épületekkel együtt, jutányos feltételek mellett. Továbbá egy 10 löerejű, jó karban lévő

cséplőgép,

mozdonnyal és cséplőszekrényvel, esetleg egy föl-szerelt malommal együtt, mely augusztus hóban átvehető, jutányosan eladó. — Ezen összes tárgyak részletenként is eladók.

Értekezhetni iránta Orosházán,

Schweighoffer Lambert
vendéglősnél.

A fegyverek jósága- és biztosságaért kezesseg vállaltatik.

Guil. Van Der Straeten et Cie.

166. Boulevard de la Sauvenière Liege. Belgique.

Fegyvergyáros Gyári-Árjegyzéke az 1879. évre.

A nagy közönség figyelmét felhívjuk a fegyvergyártmányokra nézve beállott üzleti pangásra; mely pangás arra kényszerít bennünket, hogy régebbi gyári árainkat kénytelenítettünk atlag 20 százalékkal csökkenteni. — Az ár csökkentést most egyes eladandó példányokra is kiterjesztjük; midőn ezt a nagy közönség figyelmébe ajánljuk, egyszersmind szíves megrendelésekre hívjuk fel, mert mi teljes igyekezettel azon leszünk, hogy megrendelőink legmagasabb igényeinknek megfeleljünk.

Azon reményben vagyunk, hogy 26 év óta fenálló szolidnak ismert elsőrangú üzletünk felment bennünket minden nemű magasztalástól. Mindennemű legkisebb megrendelés is a legszigorúbb pontosság és lelkiismeretességgel teljesítettik: ép úgy minden gyártmányaink kipróbáltatnak, és az állam biztosító és ellenőrző helyegével láttatnak el. — 25 francnyi megrendelések pedig posta- és vámmentesen küldetnek meg; hogy a 25 francon alóli megrendelések posta- és vámmentesen küldessenek: darabonként egy franc többlet számítandó.

Nem tetsző tárgyak minden időben a legkészségesebben áteseréltetnek.

A következő gyártmányok készletben kaphatók:

I. Revolverek.

	frank centim.
Lefauchaux-Revolver , 6 lövetű, vert aczél cső, cal. 7 mm.	5 50
» » » huzagolt cső, 9 mm.	8 00
» » » » 11 mm.	11 50
Lefauchaux-Revolver , 6 lövetű, elefántesont agy, 5 csövű, arany ezüst kiveréssel	18 00
Tűz összpontosító revolver , 6 lövetű, aczél, ébenfa aggyal 7 mmtr.	12 50
» » » vésetekkel 3 frankkal löbb. arany ezüst kiveréssel, 9 mmtr.	22 00
Körtűz revolver , amerikai mód szerint, mely lövés után a töltényt kiveti, 7 lövetű, 100 lépésre halálosan sebesít, ébenfa aggyal, hatalmas fegyver	38 00
» » » ugyanaz teljesen szétszedhető minden műszer nélkül egy rugó megnyomással, finomított és kipróbált	57 00
» » » gyöngyház aggyal, ezüst kiveréssel, felköthető zergebőr tokban	69 00
Revolver puská , 6 lövetű, cal. 12 mmtr. 66 centnyi csővel, — a golyó hordereje 150 mtr	42 00
Bot puskák , hasonlóak a közönséges sétatobokhoz, 50 lépésre halálosan sebesít durranás nélkül	25 00
» » » finomabb, díszesb kiállítással	32 00

II. Teschin-féle (Flobert) hátultöltő fegyverek.

Cal. 6 mmtr. Dördülés nélkül lö, cal. 9 mmtr. kissé csattan.

Mindennemű sörét és golyó lövéshez előnyösen használható: madár, patkány, macska, és ezéllövészethez igen ajánlatnak.

Gyermek teschin , fiúk és leányoknak 6—12 évesekig, az egész fegyver 74 centr. hosszú, dördülés nélkül löhordlával 20—25 lépés. Ára doboz, esomagolás, tisztító vessző és 25 db. tölténnyel	10 50
» » » idősb gyermekeknek, egész hosszúság 90 centr. Cal. 6 mm. dörgés nélküli, lőtávol 50 lépés, kényelmesen nyitható, töltény kivételével. Ára doboz, esomagolás tisztító vessző és 25 db. tölténnyel	16 50
Flobert rendszer szerintiék : Kal. 6 mm. közönséges kiállítás, fekete vagy barna színezettel, lőtávol 50 lépés, darabonként doboz, esomagolással	18 00
» » » Kal. 9 mmtr. Díszes kiállítással, töltényhuzó v. távolítóval, Gympé vésetekkel, szíjazattal darabonként doboz, esomagolással	22 00
» » » Tartóval, kal. 6 mmtr. fekete vagy barna aggyal, díszes vésetekkel, huzagolt cső, szíjazattal, golyó vagy sörét lövéshez igazítható. A lőtávol golyóval 100 lépés dbonként doboz és esomagolással	24 00
» » » Warrant Remington: Kal. 6 mmtr. és 9 mmtr. A legjobb dió és ébenfa aggyal, gázhatlan finom závarzáttal, szíjazat vagy anélkül. Kal. 9 mmtr. vadászati szempontból igen kedvelt. A golyó 80 lépésről özet öl, a lőtávol 100—120 lépés. Darabonként doboz esomagolással	28 00

Percussions fegyverek (Előtöltők).

Egy csövű Percussions puská : Öntött aczél csővel, diófa aggyal, minden kaliber nagyságban darabonként	17 00
Két csövű huzagolatlan : Öntött aczél, vagy damasz-csővel, sörét vagy golyóhoz, diófa aggyal	25 00
Egy csövű vadász fegyver : urak részére, melyek rugás nélkül hordanak, csak egy méter hosszúak, könnyűek. Horderejük, mint bármely fegyvernek, alkalmasak sörét és golyó lövéshez. Az agy és az agy közötti gépezettel: mely szerkezeténél fogva egy másodperc alatt fel és le vehető, a csőnek oly értéke van, mint bármely előtöltőnek. Hossza 65 centr. Doboz és esomagolással	26 50
Mint hátultöltő, Lefauchaux rendszer , kal. 16, lada és esomagolással	37 00

IV. Lefauchaux dupla fegyverek (Hátultöltő.)

Kal. 16 mindig rendelhető. Minden más kaliberűek p. 12—14 stb. megrendelésre nyolcz nap alatt készíttetnek.

Lefauchaux dupla fegyver , öntött aczél csővel	32 00

frank centim.

Lefauchaux dupla fegyver:

»	Moirée Damaszc esővel márványzott garnitúra, láda esomagolással	38 00
»	Dupla angol szalagosó német fél szaru hajlatokkal vésetekkel márványzott garnitúra	52 00
»	Dupla puská: barna londoni damasz esővel, kettős závarzattal, angol vésetekkel, ébenfa hajlat- tal, szilárdított vas részletekkel	56 00
»	Dupla puská, a legjobb londoni damasz esővel, kettős závarzattal, angol vésetekkel jól szilár- ditott vas részletekkel, a zárulathoz illesztett ezüst állatokkal díszített, ezüstözött hajlat és süveggel. Ar agyra vésett oroszán lövel, üveg szemekkel.	70 00

»	Tartály puská: könnyen beilleszthető esővel, a jobb eső vont, a Kal. 20 v. 24-, golyó lövéshez, a bal eső sima Kal. 16 sörét lövéshez, valódi damasz esővekkkel, kettős sarkakkal, jó závarzattal, ezél a esőben stb. Darabonként láda és esomagolással	85 00
»	valódi damasz esővekkkel, a jobb eső vont, Kal. 20 - 24, golyó lövéshez, a balcső sima Kal. 16 sörét lövéshez, könnyen szétszedhető, két hozzá tartozó sörét lövéshez készített esővel; Kal. 16, melyek a Tartály esővek helyett beilleszthetők, így összesen négy esővel, dupla sarkakkal, a pár- kányzat, löporzascsó ezüsttel, márványzott garnitúra. A süveg, záruk és hajlatok kékek, a leg- finomabb vésetek és ezüst betétekkel, magától működő töltény távolítóval, Ára darabonként láda- esomagolással	118 00

Lancaster-hátultöltő-duplapuskák.

16 Kal. mindig készletben, más kaliberűek rendelésre készíttetnek.

»	Lancaster-dupla: öntött acél esővel	42 00
»	szalag damasz esővel	58 00
»	Angol esővel, kettős závaru rendszer szerint márványzott garnitúra	60 00
»	finom patkószeg damasz esővel Martin féle rendszer szerint, mely a hajlatokhoz fekvő kulccsal nyíltható, felszaru szerű hajlattal, vadászati vagy más jeleneteket ábrázoló vésetekkel. A legjobb puská, művészeti áru, darabonként	90 00
»	Garibaldi damasz, angol kulccsal a hajlat alatt angol vésetekkel, jól szilárdított. — Az agy olaj- jan halványul fényezett. Ára	95 00
»	Garibaldi damasz, kettős závarzattal, angol szürke garnitúra, többféle vadászati tárgyú vésetek- tekkel; a gyúszeg a kakason megerősítve. A legjobb rendszerű fegyver	110 00
»	A legjobb török róza damasz 1-13 a eső hossza, egymásra fekvő körvágánnyal kidolgozva, Cáselirozott szaru-vassal a lakat lapon, A legfinomabb vésetekkel, Bascule a filel, szilárd vas- kagylókkal	60 00

»	Új rendszerű Remington: Dupla hátultöltő, a legjobb Bernard-féle esővel, a lehető legjobb anyag- ból egyszerű vagy gazdag kiállítással kidolgozva, Kal. 12, 14, 16 választás szerint. — Ezen fegy- verek igen kevesek, csak a legkifünőbb fegyver művészek által készíttetnek. — Az ára darab- onként: láda esomagolás és minőség szerint	180 - 280 freig.

Töltények.

Töltény hüvelyek, úgyszintén mindenféle vadászati kellekek a legjutányosabb áron: készletben nem levő tárgyak, kivá-
nat szerint készíttetnek. Ép úgy bármely név vagy címmer a fegyverekbe vésetik.

A esomagolás és ládaért díj nem számíttatik.

Három darab egyszerre rendelt fegyvernél 10% -ig, 6 - 10-ig, 15% -tól, 10 és több darabnál szintén 15% -től enged-
mény adatik.

A pénzek postai lefizetése kérelik: ép úgy minden pénzfajoké; továbbá kisebb összegeknél levél-bélyegok az ér-
tékhez fizetésben elfogadhatnak. Egy forintra két franc számíttatik.

Képzett **ügynökök** magas jutalék és utazási illetekek visszatérítése mellett: -- úgyszintén **bizományosok**
minden nagyobb városban kerestetnek.

Liege (Belgium) 166. Boulevard de la Souvenière.

Guil.-Ed. VAN DER STRAETEN & Cie.

CSEPLŐ-GÉPEK

Szeg-rendszer szerintiek

1, 2, 3, és 4 vonóerőre, szalmarázóval,
tisztító rostával ellátva

faból vagy egészen vashól készültek; új szerkezettel tartó-
sak jutányos áruk mellett

dijmentesen szállítva Bécsig és Pestig
kaphatók

PH. MAJFARTH és Társa gépgyárában

MAJNAI FRANKFURTBAN. 13-14

Megbízható alkalmas ügynökök kerestetnek.

Föld- és ház-eladás.

Özv. **IZSÁK GERGELYNÉ** szarvasi kitünő mi-
nőségű, a város alatti, az ez évben kiépülő
vasúttól 20. percznyi távolra eső 82 és 1/2
holdnyi (1000 öllel számított) szántó földje,
úgyszintén nevezett tulajdonosnak a városban
lévő kényelmes beosztású úri lakháza külön
kocsi színnel, istállóval és magtárral együtt,
szabad kézből örök áron eladó.

Értekezhetni levélben vagy személyesen
Izsák Béla megbízottal Szarvason.